

Vetenskapsrådet

Datum
2010-06-14
Handläggare
Jan Stållhammar

Diarienummer
112-2010-1240

Regeringen
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet Allmänna handlingar i elektronisk form – offentlighet och integritet (SOU 2010:4)

Vetenskapsrådet har tidigare yttrat sig över delbetänkandet Säkerhetskopiors rättsliga status (SOU 2009:5).

E-offentlighetskommitténs uppgift har varit att överväga om det i vanlig lag bör införas en generell skyldighet för myndigheter att i elektronisk form lämna ut elektroniskt lagrade allmänna handlingar. Det är endast formen för allmänna handlingars utlämnande som kommittén har haft att överväga och uppdraget har enbart avsett sådana allmänna handlingar som redan finns lagrade i elektronisk form.

Det bakomliggande syftet med utredningsförslaget är att främja allmänhetens grundlagsfästa rätt till insyn i den verksamhet som bedrivs hos de offentliga myndigheterna och organisationerna. Det måste därvid, enligt Vetenskapsrådets mening, ses som ett naturligt steg att stärka medborgarnas möjligheter till insyn även i de handlingar som förvaras i elektronisk form hos myndigheter och organisationer.

Ett problem med en lagfäst generell rätt till elektroniska kopior av allmänna handlingar kan som utredaren påstår vara att andelen massuttag av personuppgifter kan antas komma att öka och därmed riskerna för att uppgifterna behandlas och sprids på ett integritetskränkande vis. Vetenskapsrådet instämmer i princip med utredarens uppfattning och ser positivt på att det i lagförslaget ges möjlighet för en myndighet/motsv. att vid sin prövning av ett utlämnande av allmänna handlingar i elektronisk form även kunna göra en lämplighetsbedömning utifrån t.ex. integritetsaspekter. Beaktat detta tillstyrker Vetenskapsrådet förslaget till ändring i 6 kap. 3 a § Offentlighets- och sekretesslagen.

VETENSKAPSRÅDET
SWEDISH RESEARCH COUNCIL

Postadress/Postal address
Box 1035
SE-101 38 Stockholm
Sweden

Besöksadress/Visiting address
Klarabergsviadukten 82

Tel: +46-(0)8-546 44 000
Fax: +46-(0)8-546 44 180

Org. nr./Vat No
202100-5208

vetenskapsradet@vr.se
www.vr.se

Vetenskapsrådet

Utredaren föreslår att en översyn ska göras av registerförfattningar. Vetenskapsrådet stöder ett sådant initiativ.

Vetenskapsrådet har i flera sammanhang identifierat behovet av en databasinфраstruktur för forskning. En sådan infrastruktur skulle troligen främjas av ökad tillgänglighet till offentliga handlingar i elektronisk form. Vetenskapsrådet har i en rapport 2010 definierat en rad intressen som står mot varandra inom detta område. Grovt förenklat kan det beskrivas som samhällets intresse av att dels skapa förutsättningar för att bedriva forskning som ger upphov till ny kunskap och dels ha ett regelverk som skyddar integriteten hos den enskilde medborgaren. Vetenskapsrådet vill därför uppmana regeringen att tillse att forskningens intressen beaktas i en framtida utredning av registerförfattningar.

Vetenskapsrådet ser härvid gärna att regeringen i sina fortsatta överväganden tar tillvara de underlag som finns i rapporten. Den går igenom flera lagar och föreskrifter ur ett databasperspektiv, exempelvis personuppgiftslagen, etikprövningslagen samt offentlighets- och sekretesslagen. Exempel på frågor som behandlas i rapporten rör den personliga integriteten, befintliga datakällor, dokumentation och arkivering samt utlämnande av data.

Till sammanhanget hör även att regeringen i den senaste forskningspolitiska propositionen har uttalat att det behövs ett mer effektivt utnyttjande av befintliga databaser och register för att svensk forskning fullt ut ska kunna dra nytta av de unika förutsättningar som finns i landet i form av register över befolkningen.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Pär Omling i närvaro av rådsdirektören Mariann Samuelson efter föredragning av rådsjuristen Jan Stålhammar.

Pär Omling
Generaldirektör

Jan Stålhammar
Rådsjurist